

known for a number of various festivals and art projects. Alongside classical music festivals appeared pop-art festival-competition, jazz music festival and festival of contemporary music. Simultaneously, in the cultural space of Vinnytsia region the festivals of amateur and folk arts were developing rapidly.

After we have performed the analysis of the currently existing art festivals in Vinnytsia region, we classify them according to the genres into musical, theatrical and cinematic, choreographic, literary-artistic, folklore ones and festivals of visual arts. The separate group is made up of festivals of national cultures. Festivals are also classified according to the level (international, nationwide, regional).

Among the acknowledged art projects of Vinnytsia region are Festival named after P.I.Tchaikovsky and N.F. von Meck; Organ festival "Music within the monastic precincts"; Jazz music festival "VINNYTSIA JAZZFEST"; Forum of the youth music "Colors of the 20th century music. Vanguard. Classics. Jazz"; Choral assemblies of M.D.Leontovych; Festival of theatrical art "Puppet of Podolia"; Children and youth festival of pop music "Music Umbrella"; Festival of folk choreography "Circle of vinca".

Festivals' conducting promotes communication of people with common interests; herewith the intercultural dialogue is taking place. In such a way, we can state that in information and culture space a festival is not only an artistic event, but it also turns into a "powerful social phenomenon".

In the article a number of criteria for sociological analysis and studying of the top-level festivals dynamics are being marked out. The quantitative dynamics of concerts and venues, dynamic correlation of Ukrainian and foreign groups and musicians, quantity of participating countries have being analyzed, as well as the address direction of the art projects.

The priority functions of the above mentioned festivals have being singled out, namely: educational or informative; recreational (creation of favorable conditions for spare time spending); training and educational (conducting of various workshops within the festival framework promotes the development of individual's creative potential); communication of creative elites; presentation of composer novelties.

So, modern festivals promote activation of the artistic life, determine the directions of the art development, and form new ideas.

Vinnytsia region nowadays, as an independent cultural region of Ukraine, is the territory with a powerful festival-competitive movement that arose in the 1970s and activated after Ukraine had gained independence and turned out to be a factor of the city's involvement to the world cultural space. Leading cultural and art projects of the region are rapidly developing and the promotion of both national and world creative product is taking place.

Key words: festival movement, Vinnytsia region, folklore, academic music art, the dynamics of cultural processes.

УДК 78.07

Сметана Оксана Павлівна

старший викладач;

Ємельянова Олена Юріївна

магістрантка

ТВОРЧА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ СТУДЕНТІВ-ВОКАЛІСТІВ У ФОРМАТІ ДЖАЗОВОЇ ІМПРОВІЗАЦІЇ

Розглянуто особливості розвитку сучасної естрадно-джазової освіти в контексті нової виконавської поетики, виразником якої є виконавець-інтерпретатор. Наголошується на важливості навчання студентів-вокалістів у форматі джазової імпровізації, котра закладає фундамент для творчої самореалізації естрадного співака.

Ключові слова: естрадно-джазова освіта, джазова вокальна імпровізація, творча самореалізація.

Стан і перспективи розвитку вітчизняної музичної освіти сьогодні заслуговують на багатоаспектне висвітлення в українському мистецтвознавчому та педагогічному дискурсі. Оновлення змісту і якості навчання майбутніх фахівців в галузі мистецтва є вимогою сучасної соціокультурної ситуації в Україні та світі. Нова виконавська поетика – розширення виразальних можливостей, жанрів та стилів музичного мистецтва – потребує переосмислення попереднього досвіду професійної підготовки студентів у вищих навчальних закладах. Інтенсивний розвиток джазу в ХХ – на початку ХХІ століття актуалізує проблему професіоналізації навчання майбутніх артистів естради.

Науковці та педагоги-практики наголошують на потребі вдосконалення системи фахової підготовки у навчальних закладах мистецького профілю згідно з сучасними вимогами. Культурне майбутнє українського суспільства залежить від того, чи зможе сьогодні вітчизняна освітянська громада розвинути в студентській молоді потребу до реалізації свого творчого потенціалу через цілеспрямоване формування професійної майстерності та залучення до найрізноманітніші форм художньо-

естетичної діяльності, зокрема у форматі вокальної джазової імпровізації. На жаль, доводиться констатувати, що численні наукові розробки організаційно-методичного забезпечення творчої самореалізації особистості не окреслюють чітких систематизованих вимог та критеріїв до процесуального підходу у фаховій підготовці студентської молоді, яка опановує естрадно-джазове мистецтво.

Слід зазначити, що проблема навчання джазу майбутніх естрадних співаків останнім часом набула різноаспектного теоретичного вивчення, який знаходиться на перетині педагогічного, мистецтвознавчого і культурологічного напрямів. Феномен джазу в соціокультурній практиці XX століття розглядали В.Конен, В.Сиров, Ф.Шак. Питанням специфіки естрадно-джазового виконавства присвячені мистецтвознавчі розвідки О.Барбана, Л.Переверзева, О.Рогачова, Ю.Чугунова. Слід зауважити, що значну увагу науковці приділяють дослідженню питання імпровізаційного субстрату джазу як естетико-типологічної ознаки естрадного мистецтва (С.Амірханова). Педагогічно-методичні підходи естрадно-джазової освіти висвітлюються у працях І.Бриля, В.Дряпкі, О.Павленко, Н.Сродних, О.Хижко. Формування творчої особистості у форматі джазової імпровізації досліджували К.Шпаковська, О.Жаркова, О.Курильченко, Ю.Степняк.

Незважаючи на значний масив наукових праць, присвячених проблемі професійної підготовки артистів естрадно-джазового виконавства, виникає необхідність поглибленого аналізу духовно-творчого потенціалу імпровізаційного субстрату джазу, який у художній комунікації підвищує роль музиканта-виконавця, створює сприятливі умови для його творчого самовираження та самореалізації. Враховуючи специфіку джазового музикування, особливої ваги набуває питання узгодження академічної музичної освіти із новими принципами виконавства.

Мета статті – з'ясувати особливості вітчизняної естрадно-джазової освіти у векторі сучасного розвитку музично-виконавського мистецтва; окреслити специфіку творчої самореалізації естрадного співака у форматі джазової імпровізації.

На музичному ринку нині спостерігається хаотичне співіснування високопрофесійного естрадного виконавства із низьковартісними явищами індустрії розваг. Комерціалізація естрадного музичного мистецтва, як складової масової культури, позначається на якісній зміні духовно-ціннісних орієнтацій суспільства. Як справедливо зазначає І.Чернова, в умовах шоу-бізнесу мистецтво переживає девальвацію естетичного і художнього [12]. "На естраду прийшла маса непрофесіоналів" [1, 167], – констатує Ю.Драбчук. Відтак, у площину наукових дискусій потрапляє проблема співвідношення художнього і комерційного в естрадному виконавстві.

Досить часто у багатомільйонної слухачької аудиторії користуються популярністю музичні проекти, до участі яких залучаються виконавці-аматори. "Розкрутка" продюсерів і менеджерів забезпечує таким шоу комерційний успіх і певною мірою нівелює роль професійних якостей самих артистів. В.Откидач зазначає: "Ринок індустрії розваг зосереджений в руках менеджерів, які ними керують, тоді як виконавці ("зірки") є "сировиною" для створення продуктів індустрії розваг" [6, 25]. В зв'язку з цим поняття "естрада" сьогодні трактується мистецтвознавцями неоднозначно і часто отримує негативний наратив. Проте зацікавленість і прихильність до естрадного мистецтва у публіки не зменшується.

Не секрет, естрадне мистецтво має свої преференції, за якими може легко "маскуватися" банальний художній смак і недостатня майстерність виконавця. "Розвиваючись як мистецтво святкового дозвілля, естрада завжди прагнула до незвичності та різноманітності. Відчуття святковості створювалося за рахунок зовнішнього видовища, гри світла, зміни живописних декорацій, трансформації сценічного майданчика тощо" [6, 13], – свідчить В.Откидач. Отож, особлива аура естрадного мистецтва – відкритість і видовищність, розкутість і ексцентризм – приваблює публіку, допомагаючи їй зняти емоційне напруження і звільнитись від стресових станів.

Дисбаланс розважальності і художності в естрадному мистецтві особливо впливає на молоде покоління, яке надто чутливе до емоційних зарядів жанрів легкої музики, а відверту святковість починає приймати як модель поведінки і норму життя. В цій ситуації найбільш вразливою категорією стає творчо обдарована студентська молодь, яка, в міру несформованості ціннісних орієнтацій, іноді легковажно ставиться до необхідності цілеспрямованого набуття професійних знань і умінь. У концертно-виконавській діяльності майбутні артисти ілюзорно покладаються на свої природні задатки і применшують роль традиційної фахової підготовки. Така односторонність розуміння природи музичного виконавства, на жаль, призводить до неповноцінного розвитку творчого потенціалу студентів спеціалізації "музичне мистецтво естради".

Безперечно, з появою розважальної індустрії суттєво змінилась естетика музичного виконавства, яка культивує ентертейнерство і сценічну розкутість виконавця, спонтанність і безпосередній контакт із масовою слухачькою аудиторією. Але, це зовсім не означає зменшення цінності професійної майстерності артиста, який діє всупереч художнім нормам академічної музики. Інша річ, що традиційні підходи до виховання музиканта-виконавця не враховують сповна умов концертної естради.

Нові сценічні і комунікативні принципи в музичному виконавстві XX століття закономірно потребують зміни системи фахової підготовки майбутнього артиста естради.

Якщо в академічному виконавстві класико-європейської традиції головне завдання полягало у донесенні до слухача художньо-образного змісту, фіксованого у нотному тексті, то сучасне виконавство допускає множинність інтерпретацій композиторського матеріалу. На думку І.Чернової, нову виконавську поетику визначає концепція "відкритої форми", яка ініціює "включення виконавця у процес компонування тексту музичного твору" [12, 13]. Створення на сцені оригінального артистичного образу переводить відповідальність за художній рівень арт-продукції з композитора на виконавця. Це означає, що в сфері розважальної музики зростає роль творчого самовираження артиста, яке без фахової підготовки може призвести до появи "відверто потворних форм" [1, 167]. Надзвичайно важливо, щоб вітчизняна музична освіта, враховуючи сучасні тенденції розвитку музичного мистецтва, засвідчила здатність розвивати творчий потенціал молоді на засадах високої художності.

Згідно з науковими розробками, творче самовираження, як і творча самореалізація – це усвідомлений і цілеспрямований процес оптимізації внутрішніх ресурсів особистості (здібностей, знань і навичок) у художньо-естетичній діяльності, що ґрунтується на її духовних пріоритетах та коректується у форматі загальноприйнятих світоглядних цінностей. С.Рубінштейн наголошує, що постійна робота над собою, цілеспрямоване набуття навичок у певній сфері діяльності забезпечує повноцінне розкриття творчого потенціалу особистості [9]. Відповідно, сучасна музична педагогіка в професійній підготовці студентів вбачає "виховання різнобічно розвиненої, гармонійної, творчої особистості, спроможної працювати на високому фаховому рівні та готової до безперервного самовдосконалення" [11, 1].

Важливо відзначити, що в системі музичної освіти України сьогодні багато що переглянуто і модернізовано. "В умовах засилля звукового ефіру в музичному просторі різними за якістю музичними фонограмами, сучасного прогресу звукових можливостей і наукового розвитку концепцій виконавської діяльності виникли нові підходи до проблеми підготовки артистів естради" [5, 84], – стверджує Н.Овсяннікова. В науково-методичній літературі пропонуються різні підходи до організації навчання майбутніх естрадних співаків. Проте невичерпним джерелом професійного становлення студентів-вокалістів є насамперед імпровізаційний субстрат джазу.

Відомо, що джаз виник у лоні естрадної музики та цінностях масової культури. Водночас додання шаблонів і кліше, стремління виконавця до неповторності і пошуку оригінальних інваріантів заданої музичної теми є естетично-типологічною ознакою джазу. "Імпровізаційність в значній мірі визначає його (джазу) художню сутність" [3, 268], – стверджує В.Конен. Дослідниця правомірно відносить джаз до художньо-творчих форм "третього пласта" культури, який поєднує масове і елітарне. І.Чернова вважає, що саме з появою джазу в музичному мистецтві XX століття сформувалися нові принципи виконавської культури, зокрема, нової виконавської поетики. Імпровізаційність, інвенційність, інтуїтивність "повертають виконавській творчості сенс спонтанності, засвідчують зменшення вартості мистецтва як витвору і водночас вивіщення його як діяльності, самореалізації творчо обдарованих особистостей "на очах", при безпосередній участі слухачів" [12, 11], – зауважує дослідниця.

На думку вчених, навчання студентів у форматі джазової імпровізації підвищує можливості педагога розкрити і розвинути творчий потенціал молодих музикантів, сформувати у них здатність генерувати оригінальні художньо-інтерпретаційні рішення та виховати відчуття свободи виконавського вибору. О.Хижко стверджує: "естрадно-джазове музикування є потужним засобом удосконалення особистості" [11, 8].

Особливої значущості науковці надають головному принципу художньо-виразової системи джазу – імпровізації, яка базується на оригінальній індивідуально-творчій інтерпретації музикантом-виконавцем популярних мелодій. Передусім імпровізація – це процес, спрямований на безперервний пошук нового, це творче самовираження і самоствердження виконавця, здатного відчувати у сталих звукових моделях неповторну мелодичну та ритмічну палітру. Джазова імпровізація в сутнісному значенні є продуктом творчої діяльності. Вона дає можливість музиканту виявити свою індивідуальність, вийти за межі стандарту та простої механічної дії.

Навчання студентів-вокалістів у форматі джазової імпровізації є потужним розвиваючим засобом – формуванням творчих якостей співака, виконавця-співавтора. Звичайно, досягнути дивовижної виконавської вправності у відкритій художній системі, якою, власне, є джаз, можливо за умови високих професійних навичок і умінь. Те, що в більшості публіка сприймає як спонтанний вияв творчої свободи, насправді – високий рівень професіоналізму, який дозволяє виконавцю не тільки використовувати заздалегідь заготовлені музичні фрази, а й через майстерну організацію звукового матеріалу виражати своє художнє "Я".

Імпровізаційне музикування належить до художньо-креативної діяльності, яка забезпечує артистичне самовираження, саморозвиток і самореалізацію виконавця. При цьому важливо, що спон-

танність музичного вислову коригується конструктивністю, ексцентричність – проходить інтелектуальну обробку. Талант і професійний вишкіл є показниками майстерності джазового імпровізатора. Саме тому вітчизняна система музичної освіти останні десятиліття накопичила чималий досвід опанування прийомами джазової імпровізації майбутніх співаків музичної естради.

Вивчаючи питання навчання джазу в Україні, О.Павленко зазначає, що у 90-х років ХХ століття "джаз проникає в систему загальної, середньої та вищої освіти: з'являються спеціалізовані школи, коледжі, естрадно-джазові відділення в музичних закладах" [7, 216]. Сьогодні професійну підготовку в даному напрямі надають у вищих навчальних закладах Києва, Донецька, Харкова, Луганська, Рівного. Навчально-виховний процес спрямований на формування у студентів-вокалістів співочих навичок і правил виконання джазових скетів, свінгування у побудові джазових фраз, прийомів інтерпретації та імпровізації джазових стандартів тощо.

Водночас своєрідну альтернативу традиційним формам музичної освіти в добу інтенсивного розвитку інформаційних технологій пропонують мистецькі та освітні портали Інтернету. Відео-уроки та аудіо-тренінги, майстер-класи в режимі on-line розраховані на різний рівень навчальних потреб – від початківця до професіонала, від меломана-аматора до музиканта-фахівця. Приміром, серед освітніх проєктів варто назвати відео-уроки естрадно-джазового вокалу Київської школи мистецтв "Соломрія" [16], вокальний відеоблог "Співай за мною" Ірини Цуканової [14], авторські відео-курси Василя Кашеварова, Михайла і Людмили Ладомирових [17].

Оригінальну форму організації навчання джазової імпровізації пропонує Київська міжнародна джазова академія, що функціонує з 2006 року. Академія влаштовує на безкоштовній основі джазові курси для талановитої студентської молоді зі всієї України. Відбір на навчання здійснюється за результатами всеукраїнського конкурсу, умови якого розміщені на сайті uajazz.com. Інтенсив-курси проходили на базі Київських навчальних закладів – Інституту музики ім. Р.Глієра, школи мистецтв №2 ім. М.Вериківського. В програмі тижневих курсів: історія і теорія джазу, індивідуальні і групові заняття з опанування джазових стилів у вокальному і інструментальному виконавстві. Важливо, що за роки діяльності Київської міжнародної джазової академії викладання вокалу здійснювали всесвітньо визнані джазові співаки – Грегори Портер, Френк Лейсі, Марек Балата, Текора Роджерс, Синтія Скот. Підсумком навчальної роботи курсів є концертні програми, які були представлені для шанувальників естрадно-джазового мистецтва у Києві, Черкасах [15].

Безперечно, розвиток естрадно-джазової освіти викликав потребу якісного навчально-методичного забезпечення – підготовку навчальних планів та програм, посібників та підручників. Суттєво збагатили музичну педагогіку методичні розробки з навчання джазової імпровізації: "Скет-імпровізація" О.Степурка [10], "Джазовий вокал: практичний посібник для початківців" А.Карягіної [2], "Школа джазової імпровізації" Ю.Маркіна [4]. Незаперечним авторитетом у професійній підготовці співака естрадно-джазового виконавства на даний час користується книга американського педагога Сета Рігса "Як стати зіркою" [8] та аудіо-тренінги для вокалістів, розроблені канадською співачкою Джоні Мітчелл [13].

Володарка премії "Греммі" (2002 р.) Д. Мітчелл вказує, що навчитися вокалісту імпровізації найкраще з голосу, повторюючи вправи за педагогом або за аудіо-треком. До речі, емпіричний метод (зв'язок навчання із живою виконавською практикою), який взято в основу даної методики, має давню історію і традиції в музичній педагогіці. Його широко практикують майстри італійської школи навчання академічного співу. Як бачимо, цілеспрямований педагогічний вплив забезпечує ефективність навчання співу. При цьому керівна роль педагога у процесі фахової підготовки майбутніх співаків естрадно-джазового напрямку зводиться не лише до опанування виконавських прийомів, а й до спонукання молодих музикантів до творчого самовираження та самореалізації.

Отже, одним із шляхів модернізації сучасної музичної освіти в Україні є збагачення традиційних підходів до професійної підготовки музиканта-виконавця художніми принципами естрадно-джазового мистецтва. Вміння нестандартно перетворити музичний матеріал і художньо переконливо донести його до масової слухацької аудиторії – необхідні якості професійної майстерності сучасного артиста естради. Вітчизняна музична педагогіка промовисто демонструє життєздатність у пошуку перспективних моделей професійної підготовки студентів-вокалістів, здатних до невинного саморозвитку та творчої самореалізації.

Література

1. Дрابعук Ю. Тенденції розвитку сучасної популярної пісні в Україні / Ю.П.Дрابعук // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: Зб. наук. праць. – Рівне: РДГУ, 2012. – С. 164-169.
2. Карягина А. Джазовый вокал: практическое пособие для начинающих (+ CD) / А.В. Карягина. – СПб: Лань, 2008. – 48 с.
3. Конен В. Рождение джаза / В.Д. Конен. – М.: Сов. композитор, 1990. – 320 с.

4. Маркин Ю. Школа джазовой импровизации. Ч.1. Теоретический курс. – М.: Михаил Диков, 2008. – 132 с.
5. Овсяннікова Н. Шоу-бізнес – менеджмент або мистецтво? / Н.Ю. Овсяннікова // Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології: Зб. матеріалів П'ятої Міжн. наук.-творчої. конф. – К.: НАКК-КиМ, 2011. – С. 83-84.
6. Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес: навч.-метод. посіб. / В.М. Откидач. – Вінниця: Нова Книга, 2013. – 368 с.
7. Павленко О. Джазова імпровізація в сучасній теорії та практиці навчання / О. М. Павленко // Педагогічна теорія і практика: зб. наук. праць. – К.: КиМУ, 2010. – Вип. 1. – С. 213 – 222.
8. Риггс С. Как стать звездой / С.Риггс / сост.: "Guitar College". – М.: "Guitar College", 2000. – 104 с.
9. Рубинштейн С. Основы общей психологии: учебное пособие / С.Л.Рубинштейн. – СПб.: изд-во Питер, 2009. – 712 с.
10. Степурко О. Скэт-импровизация / О.М. Степурко. М.: Камертон, 2006. – 76 с.
11. Хижко О. Формування навичок естрадного музикування у студентів музичних училищ: автореф. дис... канд. пед. наук: спец. 13.00.02 – теорія та методика музичного навчання / О.В.Хижко. – К., 2009. – 24с.
12. Чернова І. Музичне виконавство в ситуації постмодернізму: автореф. дис... канд. мистецтв.: спец. 17.00.01 – теорія та історія культури / І.В.Чернова. – Львів, 2007. – 20 с.
13. www.jazz.com
14. www.iraart.org
15. www.mda.com.ua
16. www.solomria.com.ua
17. www.uajazz.com

References

1. Drabchuk Yu. Tendentsii rozvytku suchasnoi populiarnoi pisni v Ukraini / Yu.P.Drabchuk // Ukrainska kultura: mynule, suchasne, shliakhy rozvytku: Zb. nauk. prats. – Rivne: RDHU, 2012. – S. 164-169.
2. Karyagina A. Dzhazovyy vokal: prakticheskoe posobie dlya nachinayushchikh (+ CD) / A.V. Karyagina. – SPb: Lan', 2008. – 48 s.
3. Konen V. Rozhdenie dzhaza / V.D. Konen. – М.: Sov. kompozitor, 1990. – 320 s.
4. Markin Yu. Shkola dzhazovoy improvizatsii. Ch.1. Teoreticheskii kurs. – М.: Mikhail Dikov, 2008. – 132 s.
5. Ovsianikova N. Shou-biznes – menedzhent abo mystetstvo? / N.Yu. Ovsianikova // Kulturno-mystetske seredovyshche: tvorchist ta tekhnolohii: Zb. materialiv Piatoi Mizhn. nauk.-tvorchoi. konf. – К.: NAKKKiM, 2011. – S. 83-84.
6. Otkydach V. Estradnyi spiv i shou-biznes: navch.-metod. posib. / V.M. Otkydach. – Vinnytsia: Nova Knyha, 2013. – 368 s.
7. Pavlenko O. Dzhazova improvizatsiia v suchasni teorii ta praktytsi navchannia / O. M. Pavlenko // Pedagogichna teoriia i praktyka: zb. nauk. prats. – К.: KyMU, 2010. – Vyp. 1. – S. 213 – 222.
8. Riggs S. Kak stat' zvezdoy / S.Riggs / sost.: "Guitar College". – М.: "Guitar College", 2000. – 104 s.
9. Rubinshteyn S. Osnovy obshchey psikhologii: uchebnoe posobie / S.L.Rubinshteyn. – SPb.: izd-vo Piter, 2009. – 712 s.
10. Stepurko O. Sket-improvizatsiya / O.M. Stepurko. М.: Kamerton, 2006. – 76 s.
11. Khyzhko O. Formuvannia navychok estradnoho muzykuvannia u studentiv muzychnykh uchylshch: avtoref. dys... kand. ped. nauk: spets. 13.00.02 – teoriia ta metodyka muzychnoho navchannia / O.V.Khyzhko. – К., 2009. – 24s.
12. Chernova I. Muzychne vykonavstvo v sytuatsii postmodernizmu: avtoref. dys... kand. mystetstv.: spets. 17.00.01 – teoriia ta istoriia kultury / I.V.Chernova. – Lviv, 2007. – 20 s.
13. www.jazz.com
14. www.iraart.org
15. www.mda.com.ua
16. www.solomria.com.ua
17. www.uajazz.com

Сметана О.П., Емельянова А.Ю. Творческая самореализация студентов-вокалистов в формате джазовой импровизации

Рассмотрены особенности развития современного эстрадно-джазового образования в контексте новой исполнительской поэтики, выразителем которой является исполнитель-интерпретатор. Отмечается важность обучения студентов-вокалистов в формате джазовой импровизации, которая закладывает фундамент для творческой самореализации эстрадного певца.

Ключевые слова: эстрадно-джазовое образование, джазовая вокальная импровизация, творческая самореализация.

Smetana O., Yemelianova O. Creative self for soloists in jazz improvisation format

The peculiarities of the contemporary pop-jazz education in the context of the new poetics of performance which is singer-interpretator. Stresses the importance of teaching students vocalists in jazz improvisation format, which lays the foundation for creative self pop-singer.

This paper investigated the features of the national pop- jazz education in the vector of modern music and performing arts, stage defined needs and communicative principles of music of the twentieth century the system of professional training artist, creative self-defined specificity pop singer in the form of jazz improvisation.

Scientists and practicing teachers emphasize the need for improving the system of vocational training in schools of art profile by date. Ukrainian cultural future of society depends on whether the current local education community to develop student's youth need to realize their creative potential through purposeful formation of professional skills and involvement in a variety of forms of artistic and aesthetic activity, particularly in the form of vocal jazz improvisation. Unfortunately, it must be noted that many scientific developments organizational methods of creative self-identity is not clear systematic outline the requirements and criteria of the procedural approach to professional training of students, which is mastering the art of Jazz.

The article discusses the features of the modern pop- jazz education in the context of new performance poetics, is epitomized by singer-interpreter. Stresses the importance of teaching students vocalists in jazz improvisation format, which lays the foundation for creative self pop singer.

Scope of the article states that the Ukrainian cultural future of society depends on whether the current local education community to develop student's youth need to realize their creative potential.

The specificity of music- jazz crooner, analyzes the spiritual and creative potential of the substrate improvisational jazz.

Investigated the coexistence of highly performing variety of low-cost entertainment industry events, their place in modern musical art. Solved the issue of commercialization of pop art and its influence on the spiritual values of society.

Despite the large amount of scientific publications on the issue of training of artists performing Jazz, there is a need for in-depth analysis of the spiritual creativity of jazz improvisation substrate, which in the art of communication increases the role of musicians, creating favorable conditions for its creative expression and self-realization. Given the specificity of jazz music making particular importance is the question of the coordination of academic musical education with new principles of performance.

The author focuses on the importance of popular vocal projects in the form of show business and the possibilities for self-realization and stage development as professional artists and amateur artists. Scientists say that creative self-expression and self-realization – a conscious, purposeful process of optimizing internal resources of the individual (skills, knowledge, and skills) in artistic and aesthetic activities.

Imbalance *rozvazhnosti* and artistry in pop art particularly affects younger generation that is too sensitive to the emotional charge genres of popular music, but outright festivity begins to take as a model of conduct and norms of life. In this situation, the most vulnerable categories becomes creatively gifted students who, as aborted values, sometimes flippantly refers to the need for targeted acquisition of professional knowledge and skills. In concert and performing artists of the future is an illusion rely on their natural inclinations and diminish the role of traditional training. Such a one-sided understanding of the nature of musical performance, unfortunately, leads to defective development of the creative potential of students of the specialization "music art pop".

Of particular significance researchers provide the fundamental principle of artistic and expressive of jazz – improvisation based on the original individual creative musicians interpreting popular tunes. First of improvisation – a process aimed at continuous search for new, creative expression and this affirmation musician, able to feel in established models unique sound of melodic and rhythmic palette. Jazz improvisation in essentially meaning is a product of creative activity. It allows the musician to express their individuality, to go beyond the standard and simple mechanical action.

Contemporary art world "compromise" Jazz musician on *enterneyerstvo*, scenic looseness, spontaneity and direct contact with the mass Audience.

The functional feature in the field of self-actualization vocalist becomes artistic and expressive system of jazz as it gives the artist a high possibility of self-expression through improvisation.

Investigated that indicators of mastery of the jazz improviser is talent and professional training. The role of empirical learning methods and techniques of jazz music. Analysis of various forms of jazz music education in Ukraine.

Key words: Pop-jazz education, jazz vocal improvisation, creative self.